

Ålborg den 14. november 2014

Til medlemmer af Folketingets Socialudvalg og Sundhedsudvalg.

Ønske om foretræde for Socialudvalget og Sundhedsudvalget vedr. gravide kvinder med stof- og alkoholmisbrug.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, med det formål at undersøge, hvordan man i Danmark kan begrænse antallet af børn, der fødes med alvorlige helbredsproblemer, fordi moderen har misbrugt stoffer eller alkohol under graviditeten.

Vi ønsker foretræde med henblik på, at bidrage med viden og praksiserfaringer. Vi ønsker at bidrage til nuancering af feltet med vore praksiserfaringer og samarbejde med gravide kvinder med rusmiddelproblematik.

Det er vores erfaring, at hvis gravide kvinder med en rusmiddelproblematik mødes med en relevant og sammenhængende indsats der giver mening for dem, så kan kvinderne fastholdes i et frivilligt behandlingstilbud til gavn for dem selv og deres ufødte barn.

Vi håber – om muligt, at vi kan imødekommes med udvidet tid.

Vi er professionelle der repræsenterer forskellige arbejdsområder og sektorer som fx: læge, sygeplejersker og socialpædagog fra Familieambulatoriet i Region Nordjylland, selvstændige konsulenter fra Familie og Gravid i Odense, familieterapeut, Familie og gravidteamet, Center for misbrugsbehandling Århus kommune samt socialrådgiver/fagkonsulent, stofbehandlingscenter KABS FamilieVinklen, Glostrup.

Flere af os har desuden været tilknyttet Servicestyrelsens projekter ”en forstærket indsats i forhold til gravide stofmisbrugere” 2008-2011. Vi har alle mange års bred erfaring i arbejdet med gravide kvinder med rusmiddelproblematikker.

Vi har set DR 2's dokumentar udsendelse d. 22. oktober omhandlende tvangsbehandling af gravide kvinder med rusmiddelmisbrug. For den almindelig seer og for den ”almindelige borger”, virker det meget overbevisende, at møde disse kvinder med tvang. Som professionelle berøres vi naturligvis også, når vi ser, en nyfødt baby, hvis liv begynder særligt vanskeligt.

I udsendelsen blev der tegnet et generaliseret, ensidig og unuanceret billede. Det var for os tydeligt, hvilken vinkel udsendelsen havde anlagt. Andre vinkler kunne have været bragt i spil, som fx: hvilken betydning har det for den gravide kvinde, at kunne henvende sig i tillid til systemerne og blive mødt med frivillighed? Hvilken betydning har det for kvinden og hendes muligheder for at blive medicinsk stabiliseret eller stoffri, at blive mødt med en god støtte og et relevant tilbud, hvad enten kvinden henvender sig til familieambulatorium, misbrugsbehandlingscenter eller kommunen.

Man kunne spørge kvinderne, hvad der helt konkret medvirkede til, at det lykkedes for dem, så de efter fødslen fik deres børn med hjem.

Det billede og indtryk DR 2 udsendelsen efterlod, svarer *ikke* til de erfaringer vi har, eller til de kvinder vi typisk møder i vor daglige praksis.

Hver gang tvang debatteres i medierne, mærker vi tydeligt, at kvinderne blive mere tilbageholdende og langt mere vagtsomme med at fortælle, hvordan de egentligt har det og hvilke problemstillinger de reelt er oppe imod.

Når kvindernes tunge problemstillinger "kriminaliseres", øger det deres skyldfølelse og frygt, og det kræver endnu mere mod og tillid til de professionelle, hvis de skal turde fortælle om deres aktuelle situation, - hvilket betyder tab af kostbar tid, som vi kunne have brugt på at løse problemer.

Vi kan frygte, at mange års arbejde med positivt at understøtte, at gravide kvinder med rusmiddelproblemer, trygt kan henvende sig for behandling og støtte, vil lide alvorligt under den aktuelle debats manglende nuancering.

Der er ingen facitliste for dette felt. Vi håber meget, at det ikke vil blive de få, utidssvarende og udokumenterede (skræk) eksempler, der kommer til at tegne hele feltet.

Vi ved, at det er muligt at møde selv svært belastede kvinder med et frivilligt tilbud og en indsats hvor såvel moderens som det ufødte barns sundhed og trivsel er i fokus.

Vi håber derfor meget, at vor henvendelse vil blive modtaget positivt og at vi får mulighed for at uddybe vore synspunkter og praksiserfaringer samt besvare spørgsmål.

Med venlig hilsen

Mia Heick, socialrådgiver KABS FamilieVinklen, Glostrup kommune (erfaring fra Glostrup børneafd. og Familieambulatoriet Hvidovre Hospital)

Margrethe Møller, overlæge i obstetrik, leder af Familieambulatoriet Region Nordjylland

Lisbeth Bak, Socialpædagog, familierapeut, socialfaglig koordinator, Familieambulatoriet Region Nordjylland

Dorthe Holme, sygeplejerske, familierapeut, socialfaglig koordinator, Familieambulatoriet region Nordjylland

Steen Jacobsen, socialpædagog, "Familie og gravid", et selvstændigt tilbud, Odense, (erfaring fra Rusmiddelcenter Odense)

Tina McIntyre, sygeplejerske, "Familie og gravid", (erfaring fra Rusmiddelcenter Odense)

Hanne Larsen, Center for misbrugsbehandling, Århus kommune (på egne vegne)

Litteratur henvisning:

- Vores praksiserfaringer i frivillige tilbud er beskrevet i Socialstyrelsens evalueringsrapport november 2012 vedrørende: En forstærket indsats over for gravide stofmisbrugere.
- Håndbogen Gravid på Tværs, ideer til forbedret indsats fra professionelle og gravide kvinder med rusmiddelproblemer
- Frivillighed eller tvang er endvidere beskrevet i Tidsskrift for stofmisbrugsområdet STOF i nr. 13 sommer 2009, et temanr. om graviditet og rusmiddelbrug. Her er indlæg af socialpraktikere, læger, forskere mfl.